

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 6 Ιουλίου 2021
(OR. en)

10152/21

Διοργανικός φάκελος:
2021/0159 (NLE)

ECOFIN 638
CADREFIN 333
UEM 173
FIN 514

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας¹ και ιδίως το άρθρο 20,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

---

¹ ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 είχε αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία της Ελλάδας. Το 2019, το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας αντιστοιχούσε στο 55 % του ενωσιακού μέσου όρου. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της άνοιξης του 2021 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας μειώθηκε κατά 8,2 % το 2020 και αναμένεται ότι θα μειωθεί κατά 4,5 % σωρευτικά το 2020 και το 2021. Στις μακροχρόνιες πτυχές, με αντίκτυπο στις μεσοπρόθεσμες οικονομικές επιδόσεις, περιλαμβάνονται ιδίως το υψηλό επίπεδο της μακροχρόνιας ανεργίας και η χαμηλή αύξηση της παραγωγικότητας λόγω συγκέντρωσης της οικονομικής δραστηριότητας σε παραδοσιακούς και χαμηλής καινοτομίας τομείς. Επιπλέον, ο υψηλός κανονιστικός φόρτος, η γραφειοκρατία και το αργό και αναποτελεσματικό σύστημα δικαιοσύνης εμποδίζουν τις ιδιωτικές επενδύσεις.

- (2) Στις 9 Ιουλίου 2019 και στις 20 Ιουλίου 2020, το Συμβούλιο απηγόρωνε συστάσεις προς την Ελλάδα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ειδικότερα, το 2019, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ελλάδα να μεριμνήσει το 2019 και το 2020 προκειμένου: α) να επιτύχει βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη και να αντιμετωπίσει τις υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες συνεχίζοντας και ολοκληρώνοντας τις μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με τις μεταπρογραμματικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στη συνεδρίαση της Ευρωομάδας στις 22 Ιουνίου 2018 (ειδική ανά χώρα σύσταση 1 του 2019)¹ και β) να επικεντρώσει την επενδυτική οικονομική πολιτική στους τομείς των βιώσιμων μεταφορών και της εφοδιαστικής, της περιβαλλοντικής προστασίας, της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των έργων διασύνδεσης, των ψηφιακών τεχνολογιών, της έρευνας και ανάπτυξης, της εκπαίδευσης, των δεξιοτήτων, της απασχολησιμότητας, της υγείας και της ανάπλασης των αστικών περιοχών, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες και την ανάγκη διασφάλισης της κοινωνικής ένταξης (ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2019). Το 2020, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ελλάδα να μεριμνήσει το 2020 και το 2021, προκειμένου: α) να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας, τη στήριξη της οικονομίας και τη στήριξη της επακόλουθης ανάκαμψης σύμφωνα με τη γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης²: όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, να επιδιώξει την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών που αποσκοπούν στην επίτευξη συνετάνω μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους, με παράλληλη ενίσχυση των επενδύσεων να ενισχύσει την ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας και να εξασφαλίσει επαρκή και ισότιμη πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (ειδική ανά χώρα σύσταση 1 του 2020); β) να μετριάσει τις επιπτώσεις της κρίσης στην απασχόληση και την κοινωνία, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή μέτρων όπως τα καθεστώτα μειωμένου ωραρίου εργασίας και με τη διασφάλιση αποτελεσματικής στήριξης της συμμετοχής στον ενεργό εργασιακό βίο (ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2020).

¹ Οι εν λόγω πολιτικές δεσμεύσεις σχετίζονται με τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που ξεκίνησαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας της ελληνικής οικονομίας και έχουν ορίζοντα υλοποίησης έως τα μέσα του 2022. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις παρακολουθούνται στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας και των σχετικών τριμηνιαίων επισκοπήσεων προόδου και εστιάζουν, συγκεκριμένα: α) στις δημοσιονομικές και δημοσιονομικές-διαρθρωτικές πολιτικές, β) στην κοινωνική πρόνοια, γ) στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, δ) στις αγορές εργασίας και προϊόντων, ε) στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας και στις ιδιωτικοποιήσεις και στ) στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης.

γ) να εφαρμόσει ταχέως μέτρα για την παροχή ρευστότητας και τη συνεχή ροή πιστώσεων και λοιπής χρηματοδότησης προς την οικονομία, με ιδιαίτερη έμφαση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που πλήττονται περισσότερο από την κρίση· να επισπεύσει ώριμα έργα δημόσιων επενδύσεων και να προωθήσει τις ιδιωτικές επενδύσεις για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης· να εστιάσει τις επενδύσεις στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, ιδίως όσον αφορά τις ασφαλείς και βιώσιμες μεταφορές και την εφοδιαστική, την καθαρή και αποδοτική παραγωγή και χρήση ενέργειας, τις περιβαλλοντικές υποδομές, τις ψηφιακές υποδομές πολύ υψηλής χωρητικότητας και τις ψηφιακές δεξιότητες· να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και την ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και να προωθήσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων (ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020)· και δ) να συνεχίσει και να ολοκληρώσει τις μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με τις μεταπρογραμματικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στη συνεδρίαση της Ευρωομάδας στις 22 Ιουνίου 2018 για την επανεκκίνηση της βιώσιμης οικονομικής ανάκαμψης, μετά τη σταδιακή χαλάρωση των περιορισμών που έχουν επιβληθεί εξαιτίας της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2020). Αφού αξιολόγησε την πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση των εν λόγω ειδικών ανά χώρα συστάσεων κατά τον χρόνο υποβολής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας («ΣΑΑ»), η Επιτροπή διαπιστώνει ότι έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά τις συστάσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή μέτρων όπως τα καθεστώτα μειωμένου ωραρίου εργασίας και με την παροχή ρευστότητας στις πληγείσες επιχειρήσεις, καθώς και όσον αφορά τη σύσταση για τη συνέχιση και ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων σύμφωνα με τις μεταπρογραμματικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στη συνεδρίαση της Ευρωομάδας στις 22 Ιουνίου 2018.

- (3) Στις 2 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή δημοσίευσε εμπεριστατωμένη επισκόπηση δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ για την Ελλάδα. Με βάση την ανάλυσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ελλάδα εμφανίζει υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες, που σχετίζονται, ιδίως, με το υψηλό δημόσιο χρέος, την ατελή εξωτερική επανεξισορρόπηση και το μεγάλο απόθεμα μη εξυπηρετούμενων δανείων, σε συνθήκες υψηλής ανεργίας και χαμηλής δυνητικής ανάπτυξης.
- (4) Στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, συστήθηκε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να αναλάβουν δράση, μταξύ άλλων μέσω των οικείων ΣΑΑ, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εξασφαλίσουν μια πολιτική που στηρίζει την ανάκαμψη και να βελτιώσουν περαιτέρω τη σύγκλιση, την ανθεκτικότητα και τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Στη σύσταση του Συμβουλίου συστήθηκε επίσης στα κράτη μέλη της ευρωζώνης να ενισχύσουν τα εθνικά θεσμικά πλαίσια, να διασφαλίσουν τη μακροοικονομική σταθερότητα, να ολοκληρώσουν την οικονομική και νομισματική ένωση και να ενισχύσουν τον διεθνή ρόλο του ευρώ.

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2011 σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

- (5) Στις 27 Απριλίου 2021, η Ελλάδα υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό ΣΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Για την εν λόγω υποβολή ακολουθήθηκε διαδικασία διαβούλευσης η οποία διεξάχθηκε σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, των οργανώσεων νεολαίας και άλλων σχετικών συμφεροντούχων. Η εθνική οικειοποίηση των ΣΑΑ στηρίζει την επιτυχή εφαρμογή τους και τον διαρκή αντίκτυπό τους σε εθνικό επίπεδο, καθώς και την αξιοπιστία τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του ΣΑΑ, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού.
- (6) Τα ΣΑΑ θα πρέπει να επιδιώκουν τους γενικούς στόχους του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 («μηχανισμός») και του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου¹ για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της COVID-19. Θα πρέπει να προωθούν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης, συμβάλλοντας στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241(7).

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 23).

- (7) Η εφαρμογή των ΣΑΑ των κρατών μελών θα αποτελέσει συντονισμένη προσπάθεια που περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις σε ολόκληρη την Ένωση. Μέσω συντονισμένης και ταυτόχρονης εφαρμογής και μέσω της υλοποίησης διασυνοριακών και πολυκρατικών έργων, οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις θα αλληλοενισχύονται και θα παράγουν θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε ολόκληρη την Ένωση. Ως εκ τούτου, περίπου το ένα τρίτο του αντικτύπου του μηχανισμού στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στα κράτη μέλη θα προέλθει από δευτερογενείς επιπτώσεις από άλλα κράτη μέλη.

Ισορροπημένη απάντηση που συμβάλλει στους έξι πυλώνες

- (8) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το παράρτημα V κριτήριο 2.1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση A), μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση και συμβάλλει έτσι κατάλληλα και στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζει το οικείο κράτος μέλος και της χρηματοδοτικής κατανομής για το οικείο κράτος μέλος, καθώς και της ζητούμενης δανειακής στήριξης.

- (9) Το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 ορίζει ότι το πεδίο εφαρμογής του μηχανισμού θα πρέπει να αναφέρεται σε τομείς πολιτικής με ευρωπαϊκή σημασία, διαρθρωμένους σε έξι πυλώνες: α) πράσινη μετάβαση, β) ψηφιακός μετασχηματισμός, γ) έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων της οικονομικής συνοχής, της απασχόλησης, της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας, της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας, και μια εύρυθμα λειτουργούσα εσωτερική αγορά με ισχυρές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις («MME»), δ) κοινωνική και εδαφική συνοχή, ε) υγεία και οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αύξηση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων και της ικανότητας αντίδρασης σε κρίσεις, και στ) πολιτικές για την επόμενη γενιά, τα παιδιά και τους νέους, όπως η εκπαίδευση και οι δεξιότητες. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ συμβάλλουν και στους έξι προαναφερθέντες πυλώνες. Επιπλέον, υπάρχει μια συνολική ισορροπία μεταξύ των πυλώνων γ), δ), ε) και στ). Ως εκ τούτου, το ΣΑΑ αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό, μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση της Ελλάδας.

(10) Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά την πράσινη μετάβαση, το ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν στη μετάβαση της Ελλάδας προς ένα ενεργειακό μοντέλο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στην αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της ενεργειακής ανακαίνισης των κτιρίων, στην εισαγωγή βιώσιμων τρόπων μεταφοράς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό σχετίζονται με την ενίσχυση της συνδεσιμότητας και της ευρυζωνικής κάλυψης, την ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και βασικών τομέων της οικονομίας και την ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών και ψηφιακών δεξιοτήτων. Για τη διατήρηση μιας έξυπνης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, το ΣΑΑ προβλέπει μέτρα για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων, μεταξύ άλλων για τις ΜΜΕ, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση των επιδόσεων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας, την αύξηση της απασχόλησης και τη σύνδεση δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας, καθώς και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και του δικαστικού συστήματος. Επιπλέον, έχουν σχεδιαστεί στοχευμένες παρεμβάσεις με σκοπό την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μέσω της αντιμετώπισης των προκλήσεων που σχετίζονται με τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τις ίσες ευκαιρίες, ενώ σειρά επενδύσεων διευκολύνουν την εδαφική συνοχή. Επίσης, προκειμένου να μετριαστούν οι δυσμενείς κλυδωνισμοί και να υπάρχει καλύτερη απόκριση στις κρίσεις, το ΣΑΑ περιλαμβάνει δράσεις για την αντιμετώπιση των μακροχρόνιων προβλημάτων στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας (κοινωνική ανθεκτικότητα), την προώθηση της βιωσιμότητας των δημόσιων εσόδων, της ανθεκτικότητας του χρηματοοικονομικού τομέα και της διαφοροποίησης της οικονομικής δραστηριότητας (οικονομική ανθεκτικότητα) και για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης και της χρηστής διοίκησης (θεσμική ανθεκτικότητα). Όσον αφορά τις πολιτικές για την επόμενη γενιά, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης αποσκοπούν στην ψηφιοποίηση των διαδικασιών και των υποδομών και στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων για τους νέους, ενώ άλλα μέτρα εστιάζουν στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα.

(11) Η Ελλάδα αποσκοπεί στην προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων μέσω ενός μηχανισμού δανειοδότησης, στο πλαίσιο του οποίου θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι δίαυλοι διανομής: α) διεθνή χρηματοοικονομικά ιδρύματα, μέσω επιχειρησιακών συμφωνιών· β) εμπορικές τράπεζες, μέσω ανοικτής πρόσκλησης για επιλογή· γ) πλατφόρμα ίδιων κεφαλαίων, μέσω σύμβασης εντολής· και δ) η συνιστώσα κράτους μέλους του InvestEU, μέσω συμφωνίας συνεισφοράς. Οι προαναφερθείσες συμφωνίες και η πρόσκληση για την επιλογή εμπορικών τραπεζών θα πρέπει να περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τα κριτήρια επιλογής των υποστηριζόμενων εταιρειών όσον αφορά τη συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 και την τεχνική καθοδήγηση που παρέχεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»¹ («τεχνική καθοδήγηση για τη «μη πρόκληση σημαντικής βλάβης»»), βάσει των οποίων απαιτείται έλεγχος βιωσιμότητας, κατάλογος αποκλεισμού, υποχρεωτικοί έλεγχοι συμμόρφωσης με τις κείμενες διατάξεις για πράξεις που εξαιρούνται από τον έλεγχο βιωσιμότητας από ανεξάρτητο ελεγκτή και επιλογή δραστηριοτήτων σύμφωνα με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία. Η δέσμευση των διεθνών χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων, των εμπορικών τραπεζών και του InvestEU για επένδυση κονδυλίων με σκοπό τη στήριξη της κλιματικής και ψηφιακής μετάβασης θα πρέπει να υλοποιηθεί με χρήση της μεθοδολογίας των παραρτημάτων VI και VII του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ενώ ανεξάρτητοι ελεγκτές θα πρέπει να ελέγχουν τη συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και με τους κλιματικούς και ψηφιακούς στόχους βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

¹ ΕΕ C 58 της 18.2.2021, σ. 1.

Αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που εντοπίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις

- (12) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ αναμένεται να συμβάλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων (βαθμολόγηση Α) που εντοπίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που απευθύνονται στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών πτυχών τους και των συστάσεων βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) 1176/2011, ή των προκλήσεων που εντοπίζονται σε άλλα σχετικά έγγραφα που έχουν εγκριθεί επίσημα από την Επιτροπή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Όσον αφορά την ειδική ανά χώρα σύσταση 1 του 2019 και την ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2020, οι ακολουθούμενες πολιτικές για την εκπλήρωση των ειδικών δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν από την Ελλάδα στη συνεδρίαση της Ευρωομάδας στις 22 Ιουνίου 2018 θα συνεχίσουν να παρακολουθούνται στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας.
- (13) Οι συστάσεις που αφορούν την άμεση απόκριση της δημοσιονομικής πολιτικής στην πανδημία μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΣΑΑ της Ελλάδας. Σύμφωνα με τις διατάξεις της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και ως απόκριση στην πανδημία της COVID-19 και στην επακόλουθη οικονομική ύφεση, η Ελλάδα έχει θεσπίσει δημοσιονομικά μέτρα για την ενίσχυση της ικανότητας του συστήματος υγείας της, την ανάσχεση της πανδημίας και την ανακούφιση των ατόμων και των τομέων που έχουν πληγεί ιδιαίτερα. Αυτή η ισχυρή απόκριση πολιτικής μετρίασε τη συρρίκνωση του ΑΕΠ, πράγμα που, με τη σειρά του, περιόρισε την αύξηση του δημόσιου ελλείμματος και του δημόσιου χρέους¹.

¹ Σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου για τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2021 της Ελλάδας.

(14) Το ΣΑΑ περιλαμβάνει ένα εκτενές σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων οι οποίες συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων που περιγράφονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο στην Ελλάδα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου το 2019 και το 2020, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών· την προσβασιμότητα και ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας· τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας· τις πολιτικές στήριξης των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στους τομείς της εκπαίδευσης, των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας· την έρευνα και ανάπτυξη· τις ασφαλείς και βιώσιμες μεταφορές και εφοδιαστική, την καθαρή και αποδοτική παραγωγή και χρήση ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των έργων διασύνδεσης· τις περιβαλλοντικές υποδομές· την ανάπλαση των αστικών περιοχών· και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης και των επιχειρήσεων. Το ΣΑΑ περιλαμβάνει επίσης σημαντικό αριθμό μέτρων για την αντιμετώπιση προκλήσεων στους τομείς των δημοσιονομικών διαρθρωτικών πολιτικών, της κοινωνικής πρόνοιας, της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, των αγορών εργασίας και προϊόντων, καθώς και του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, δίνοντας συνέχεια στις μεταπρογραμματικές δεσμεύσεις και διευρύνοντας και συμπληρώνοντάς τες. Μεσοπρόθεσμα, δεδομένης της έντονης εστίασής του στις πολιτικές για τις επενδύσεις, την απασχόληση και την αύξηση της παραγωγικότητας, η εφαρμογή του ΣΑΑ αναμένεται να στηρίξει την οικονομική ανάκαμψη και, ως εκ τούτου, να συμβάλει στην επίτευξη συνετής δημοσιονομικής θέσης και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους σύμφωνα με τη σχετική ειδική ανά χώρα σύσταση (ειδική ανά χώρα σύσταση 1 του 2020). Οι προτεινόμενες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας είναι ποικίλες και αφορούν ομάδες που έχουν ανάγκη στήριξης, ενώ αποσκοπούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας και, παράλληλα, συμβάλουν στην πράσινη μετάβαση (ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2020). Το ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση σημαντικών προκλήσεων που αφορούν το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και προβλέπει σημαντικές επενδύσεις στις δεξιότητες μέσω της διά βίου μάθησης, με ιδιαίτερη έμφαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό και στα δύο σκέλη της εκπαίδευσης (ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020 και ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2019). Προτείνονται στοχευμένα μέτρα για τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης των ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και των αστέγων, των Ρομά και των ατόμων που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, ενώ υπάρχουν ορισμένα μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας (ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2020).

(15) Το ΣΑΑ προβλέπει την επίσπευση της υλοποίησης των ώριμων έργων δημόσιων επενδύσεων και την προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων σε τομείς προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συμβάλλουν στην ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση, με μέτρα που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση, τις βιώσιμες μεταφορές, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπλαση των αστικών περιοχών και τα οποία είναι ανάλογα προς τις σχετικές προκλήσεις, σύμφωνα με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις (ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020 και ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2019). Επιπλέον, το ΣΑΑ υποστηρίζει την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και των επιχειρήσεων (ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020 και ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2019). Το ΣΑΑ αξιοποιεί και συμπληρώνει βασικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που ξεκίνησαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής για τη βελτίωση της ευρύτερης λειτουργίας της οικονομίας και οι οποίες παρακολουθούνται επί του παρόντος στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας. Το ΣΑΑ προτείνει φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, της αγοράς εργασίας και των κοινωνικών πολιτικών, του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης και της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένης της φορολογικής διοίκησης και της δικαιοσύνης. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές συνοδεύονται από επενδύσεις που στηρίζουν την εφαρμογή τους (ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2020 και ειδική ανά χώρα σύσταση 1 του 2019).

(16) Με την αντιμετώπιση των προαναφερόμενων προκλήσεων, η εφαρμογή του ΣΑΑ αναμένεται επίσης να συμβάλει στη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών, όπως προσδιορίζονται στις συστάσεις που διατυπώθηκαν το 2019 και το 2020 δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 και τις οποίες αντιμετωπίζει η Ελλάδα, ιδίως όσον αφορά το υψηλό δημόσιο χρέος, την ατελή εξωτερική επανεξισορρόπηση και τα υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων, σε ένα πλαίσιο υψηλής ανεργίας και χαμηλής δυνητικής ανάπτυξης.

Συμβολή στο αναπτυξιακό δυναμικό, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα

(17) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ αναμένεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο (βαθμολόγηση Α) στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα της Ελλάδας, συμβάλλοντας στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης πολιτικών για τα παιδιά και τους νέους, και στον μετριασμό του οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου της κρίσης της COVID-19, ενισχύοντας έτσι την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και τη σύγκλιση της Ελλάδας με την Ένωση.

- (18) Οι προσομοιώσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής δείχνουν ότι το ΣΑΑ, από κοινού με τα υπόλοιπα μέτρα του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει τη δυνατότητα να αυξήσει το πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας κατά 2,1 έως 3,3 % έως το 2026, χωρίς να συνυπολογίζεται ο πιθανός θετικός αντίκτυπος στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ο οποίος μπορεί να είναι σημαντικός. Το ΣΑΑ βασίζεται και συνάδει με το ολοκληρωμένο «Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία», που δημοσιεύτηκε τον Νοέμβριο του 2020. Ως εκ τούτου, αντιμετωπίζει τα κύρια εμπόδια που επηρεάζουν τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη στην Ελλάδα, ιδίως το σημαντικό επενδυτικό κενό και την ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας της εκπαίδευσης, καθώς και της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας της δημόσιας διοίκησης και του δικαστικού συστήματος. Η εφαρμογή των προγραμματισμένων ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, η επανειδίκευση και η αναβάθμιση των δεξιοτήτων έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας και την απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης εκείνης των γυναικών.
- (19) Αρκετά μέτρα αναμένεται να αυξήσουν την παραγωγικότητα της οικονομίας. Ορισμένες μεταρρυθμίσεις, οι οποίες συμπληρώνονται από εξελίξεις στην ψηφιοποίηση, αποσκοπούν στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας. Αναμένεται ότι η δημόσια διοίκηση θα εκσυγχρονιστεί και ότι θα μειωθεί ο κανονιστικός και διοικητικός φόρτος, ενώ οι βελτιώσεις στη φορολογική διοίκηση αναμένεται να συμβάλουν στη δημιουργία ενός φορολογικού περιβάλλοντος ευνοϊκότερου προς την ανάπτυξη. Το ΣΑΑ περιλαμβάνει ένα φιλόδοξο θεματολόγιο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του δικαστικού συστήματος μέσω της ψηφιοποίησης, της αναθεώρησης των δικαστικών χαρτών και έργων που επενδύουν στο φυσικό και το ανθρώπινο κεφάλαιο. Επιπλέον, τα πρόσθετα κονδύλια που παρέχονται στον ιδιωτικό τομέα μέσω του μηχανισμού δανειοδότησης αναμένεται ότι θα προσελκύσουν ιδιωτικές επενδύσεις.

- (20) Το ΣΑΑ παρουσιάζει ένα ολοκληρωμένο σύνολο μέτρων για την αντιμετώπιση των ανεπαρκειών στην αγορά εργασίας και για τη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής. Τα εν λόγω μέτρα αναμένεται να έχουν ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη ικανοτήτων στην απασχόληση και στους κοινωνικούς θεσμούς. Η αναθεώρηση του εργατικού κώδικα και οι βελτιώσεις στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης χάρη στην ψηφιοποίηση και τη βελτίωση της παρακολούθησης της αγοράς εργασίας αναμένεται επίσης να μειώσουν τα τρωτά σημεία έναντι των κλυδωνισμών. Επιπλέον, τα εν λόγω μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στη συνοχή μέσω της προώθησης της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων για τις ευάλωτες ομάδες.
- (21) Η εφαρμογή του ΣΑΑ αναμένεται να συμβάλει αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση πολυάριθμων προκλήσεων απασχόλησης, καθώς και κοινωνικών προκλήσεων που σχετίζονται με την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, το ΣΑΑ προβλέπει μια νέα στρατηγική για τη διά βίου μάθηση και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης θα ανασχεδιαστούν και θα αναβαθμιστούν τα υφιστάμενα κατακερματισμένα προγράμματα, μέσω του καθορισμού νέων προγραμμάτων σπουδών που συνδέονται με τις ανάγκες της αγοράς και ενός πλαισίου αξιολόγησης για τους παρόχους προγραμμάτων αναβάθμισης δεξιοτήτων. Επίσης, προβλέπονται επενδύσεις στην περαιτέρω αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Προκειμένου να βελτιώσει τη δυναμική της αγοράς εργασίας, η Ελλάδα σχεδιάζει επίσης σημαντικές επενδύσεις σε προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης.

Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- (22) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ αναμένεται να διασφαλίσει ότι κανένα μέτρο για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους (βαθμολόγηση Α) κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ (αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»).
- (23) Για καθένα από τα μέτρα, το ΣΑΑ αναμένεται να διασφαλίσει ότι δεν θα προκληθεί σημαντική βλάβη σε κανέναν από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, και συγκεκριμένα στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, στην κυκλική οικονομία, στην πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και στην προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων. Η Ελλάδα υπέβαλε αιτιολογήσεις σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση για τη «μη πρόκληση σημαντικής βλάβης». Όπου κρίθηκε αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποφυγή της πρόκλησης σημαντικής βλάβης, η Ελλάδα πρότεινε μέτρα μετριασμού, η εφαρμογή των οποίων θα πρέπει να διασφαλιστεί μέσω σχετικών οροσήμων και στόχων.

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

(24) Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στα οριζόντια καθεστώτα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τα οποία ζητείται δάνειο, όπου οι απαιτήσεις για τη συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» συμπεριλαμβάνονται στον σχεδιασμό των καθεστώτων και θα πρέπει να προσδιορίζονται σε ορόσημο ή στόχο.

Συμβολή στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας

(25) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και το παράρτημα V κριτήριο 2.5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν αποτελεσματικά σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για την υποστήριξη των περιβαλλοντικών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 37,5 % των συνολικών πιστώσεων του ΣΑΑ, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού, το ΣΑΑ συνάδει με τις πληροφορίες που έχουν συμπεριληφθεί στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα για το 2030.

(26) Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην προώθηση των στόχων της Ελλάδας για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και ενεργειακή μετάβαση, όπως καθορίζονται στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα και στον χάρτη πορείας για ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα 2050, συμβάλλοντας έτσι στον κλιματικό στόχο και στους περιβαλλοντικούς σκοπούς της Ένωσης. Σειρά επενδύσεων που συμβάλλουν στην πράσινη μετάβαση είναι ενσωματωμένες σε ευρύτερα εθνικά σχέδια, όπως η μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαίνιση, η στρατηγική για τη διαχείριση αποβλήτων, η αναδάσωση, η κυκλική οικονομία και η βιοποικιλότητα, και αναμένεται να πραγματοποιηθούν σε χρονική στιγμή κοντά στην υλοποίηση των εν λόγω στρατηγικών.

(27) Το ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα που αφορούν σειρά προκλήσεων στους τομείς της πράσινης μετάβασης. Σε ό,τι αφορά την πράσινη ενέργεια, το ΣΑΑ περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που αναμένεται να αυξήσουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της Ελλάδας. Σχεδιάζονται σημαντικές επενδύσεις οι οποίες αναμένεται να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση του παλαιωμένου οικιστικού αποθέματος της Ελλάδας και οι οποίες συμπληρώνονται από δράσεις στήριξης των νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια. Άλλες σημαντικές κλιματικές και περιβαλλοντικές συμβολές διασφαλίζονται χάρη σε μέτρα που στηρίζουν τη βιώσιμη κινητικότητα μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που αναμένεται να βελτιώσουν τις αστικές δημόσιες μεταφορές και να ενισχύσουν τις υποδομές για ηλεκτρικά οχήματα. Το ΣΑΑ περιλαμβάνει επενδύσεις στη βιώσιμη γεωργία οι οποίες αναμένεται να στηρίζουν την βιοποικιλότητα, μέσω της αναδάσωσης που αποσκοπεί στην αποκατάσταση υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων και της ενίσχυσης της προστασίας του περιβάλλοντος με τη θέσπιση ενός συστήματος παρακολούθησης των ειδών και των οικοτόπων. Το ΣΑΑ περιλαμβάνει επενδύσεις στη βιώσιμη γεωργία οι οποίες αναμένεται να προωθήσουν την καινοτομία και να προστατεύσουν το περιβάλλον μέσω της βελτίωσης του περιβαλλοντικού προφίλ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Τέλος, ο μηχανισμός δανειοδότησης θα πρέπει να στοχεύει σε δραστηριότητες που σχετίζονται με το κλίμα σε επιλεγμένο αριθμό πεδίων παρέμβασης, όπως η ενεργειακή απόδοση και τα έργα επίδειξης για τον ιδιωτικό τομέα, με σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας ή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ικανότητα για νέες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ηλιακή και αιολική) και τα έξυπνα ενεργειακά συστήματα.

(28) Όσον αφορά τους περιβαλλοντικούς στόχους, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2020/852, το ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής τα οποία αναμένεται να μειώσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, κυρίως μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Το ΣΑΑ περιλαμβάνει σειρά μέτρων που σχετίζονται με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης τοπικών πολεοδομικών σχεδίων, και τα οποία αναμένεται να διευκολύνουν την αστική ανάπλαση, να καταστήσουν τις πόλεις ανθεκτικότερες στην κλιματική αλλαγή και να ενισχύσουν τις υποδομές μετριασμού των πλημμυρών. Επιπλέον, τα μέτρα για την υδροδότηση και τα αστικά λύματα συνδέονται με συγκεκριμένους στόχους που αναμένεται να μειώσουν τις διαρροές νερού και την κατανάλωση ενέργειας, συμβάλλοντας, συνεπώς, σε πιο βιώσιμη χρήση των υδάτινων πόρων. Τέλος, όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, το ΣΑΑ καλύπτει ένα μέτρο αναδάσωσης το οποίο αναμένεται να αυξήσει τις καλυπτόμενες από δάση εκτάσεις κατά 16 500 ha με χρήση κυρίως αυτοχθόνων ειδών.

Συμβολή στην ψηφιακή μετάβαση

(29) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην ψηφιακή μετάβαση ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για την υποστήριξη των ψηφιακών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 23,3 % των συνολικών πιστώσεων του ΣΑΑ, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο παράρτημα VII του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(30) Το ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα στους τομείς της ψηφιακής μετάβασης τα οποία αντιμετωπίζουν τις σχετικές προκλήσεις και είναι συνολικά καλά ευθυγραμμισμένο με τους βασικούς στόχους της ψηφιακής στρατηγικής της Ένωσης και με τις προτεραιότητες που σχετίζονται με την ψηφιακή τεχνολογία όπως καθορίζονται από την Επιτροπή στην ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2021. Τα μέτρα αυτά αφορούν τη συνδεσιμότητα, τη διαλειτουργικότητα στον σχεδιασμό των δημόσιων υπηρεσιών, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, την τεχνητή νοημοσύνη, την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, τη διαθεσιμότητα ανοικτών δεδομένων και τη χειραφέτηση και την ισότιμη συμμετοχή των γυναικών, των ηλικιωμένων και των ευάλωτων ομάδων στην ψηφιακή εποχή. Η συνιστώσα 2.1 του ΣΑΑ περιλαμβάνει επενδύσεις για τη διευκόλυνση της εγκατάστασης υποδομών οπτικών ινών σε κτίρια, της ανάπτυξης δικτύων 5G που θα καλύπτουν όλους τους μεγάλους ελληνικούς αυτοκινητοδρόμους, της τοποθέτησης υποβρύχιων καλωδίων για τη διασύνδεση των ελληνικών νησιών και τη διασύνδεση με την Κύπρο και της αξιοποίησης διαστημικών τεχνολογιών και εφαρμογών. Οι μεταρρυθμίσεις θεσπίζουν το πλαίσιο που είναι αναγκαίο για να διευκολυνθεί η μετάβαση σε ταχείς ευρυζωνικές συνδέσεις και η μετάβαση στην τεχνολογία 5G. Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στη συνιστώσα 2.2 στοχεύουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό των οντοτήτων του δημόσιου τομέα όσον αφορά τα αρχεία και τις ενισχυμένες ψηφιακές υπηρεσίες, τη βελτίωση των επιχειρηματικών διαδικασιών, την αυξημένη διαλειτουργικότητα μεταξύ συστημάτων και δεδομένων, τις στρατηγικές και τις πολιτικές για την κυβερνοασφάλεια και τη διακυβέρνηση των δεδομένων, καθώς και την εκτεταμένη χρήση προηγμένων τεχνολογιών, όπως το υπολογιστικό νέφος και τα μαζικά δεδομένα. Η συνιστώσα 2.3, σε συνδυασμό με τα μέτρα στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.1, αποσκοπεί στην προώθηση της υιοθέτησης ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις, ιδίως από τις MME, μέσω της αντιμετώπισης βασικών προκλήσεων όσον αφορά την ψηφιακή ένταξη. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες αναμένεται να παράσχουν τη δυνατότητα δημιουργίας του οικοσυστήματος ψηφιακών επιχειρήσεων και να στηρίζουν τις MME όσον αφορά την απόκτηση ψηφιακών υπηρεσιών, πλατφορμών και χώρων δεδομένων, καθώς και ταμειακών μηχανών και τερματικών σε σημεία πώλησης (POS) νέας τεχνολογίας.

Σε συνδυασμό με άλλα μέτρα στο πλαίσιο των συνιστώσων 4.1 και 4.6, τα μέτρα στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.3 αναμένεται να συμβάλουν στην ψηφιακή μετάβαση της ελληνικής βιομηχανίας, να επιταχύνουν τη μετάβασή της στη Βιομηχανία 4.0 και να μετασχηματίσουν τα επιχειρηματικά μοντέλα των επιχειρήσεων με σκοπό την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητάς τους. Το ΣΑΑ περιλαμβάνει επίσης, στη συνιστώσα 3.2, μέτρα που αποσκοπούν στη γεφύρωση του υφιστάμενου ψηφιακού χάσματος σε ό,τι αφορά τη διάσταση του ανθρώπινου κεφαλαίου, μέσω του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης του συστήματος διά βίου μάθησης και μέσω της παροχής αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης για το εργατικό δυναμικό, τα οποία ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς, με έμφαση στις ψηφιακές δεξιότητες. Τα μέτρα αυτά αναμένεται να συμβάλουν στη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος και να ενισχύσουν τον βασικό ψηφιακό γραμματισμό στο σύνολο του πληθυσμού. Τέλος, ο μηχανισμός δανειοδότησης θα πρέπει να στοχεύει σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τις ψηφιακές τεχνολογίες σε σειρά πεδίων παρέμβασης, πιο συγκεκριμένα, μέσω επενδύσεων σε ευρυζωνικά δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, επενδύσεων που στοχεύουν στην ψηφιοποίηση των ΜΜΕ και των μεγάλων επιχειρήσεων, επενδύσεων στην ανάπτυξη και εγκατάσταση τεχνολογιών κυβερνοασφάλειας, προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών και άλλων ειδών υποδομών ΤΠΕ.

(31) Τα μέτρα του ΣΑΑ που σχετίζονται με την ψηφιακή μετάβαση φαίνεται ότι ανταποκρίνονται σε ικανοποιητικό βαθμό στις ελλείψεις της Ελλάδας στον ψηφιακό τομέα, όπως προσδιορίζεται στον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI). Τα εν λόγω μέτρα αναμένεται να συμπληρώσουν αποτελεσματικά τα υφιστάμενα εθνικά σχέδια και τις πρωτοβουλίες και να συμβάλουν, συνολικά, σε σημαντικό βαθμό στον ψηφιακό μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, συμβάλλοντας στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της οικονομίας και διασφαλίζοντας, ταυτόχρονα, τη χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή. Επιπλέον, τα εν λόγω μέτρα αναμένεται να επιφέρουν μετασχηματιστικές αλλαγές και να έχουν διαρκή αντίκτυπο.

Διαρκής αντίκτυπος

(32) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.7 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ αναμένεται να έχει, σε μεγάλο βαθμό, διαρκή αντίκτυπο στην Ελλάδα (βαθμολόγηση Α).

(33) Το ΣΑΑ περιλαμβάνει σειρά μεταρρυθμίσεων οι οποίες αναμένεται να επιφέρουν διαρκείς μεταβολές στις πολιτικές και να διευκολύνουν την αποτελεσματική υλοποίησή τους. Οι μεταρρυθμίσεις για τον περιορισμό του διοικητικού φόρτου στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και τη βελτίωση της κανονιστικής ποιότητας προάγουν τη διαμόρφωση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις και την απελευθέρωση του επενδυτικού δυναμικού της Ελλάδας. Σε αυτό το πλαίσιο, τα μέτρα για την ενίσχυση της εποπτείας της αγοράς αναμένεται να διευκολύνουν την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών. Όσον αφορά την ενεργειακή πολιτική, ο εξορθολογισμός της διαδικασίας αδειοδότησης για τις μονάδες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των μακρών χρονικών διαστημάτων που απαιτούνται για την ανάπτυξη των ΑΠΕ και στη στήριξη της πράσινης μετάβασης της Ελλάδας, με παράλληλη τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Οι μεταρρυθμίσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα αποσκοπούν στην ενίσχυση της λήψης αποφάσεων σχετικά με τις πιστώσεις και στην ενδυνάμωση της αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω της αντιμετώπισης των ασυμμετριών πληροφόρησης, καθώς και στην ενίσχυση των κεφαλαιαγορών, αυξάνοντας έτσι την οικονομική ανθεκτικότητα της Ελλάδας έναντι μελλοντικών κλυδωνισμάτων. Οι σημαντικές πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του συστήματος διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης, μέσω του εκσυγχρονισμού των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού και της ενίσχυσης των εθνικών πλαισίων για τις δημόσιες συμβάσεις και την καταπολέμηση της διαφθοράς, αναμένεται να αντιμετωπίσουν τις εγγενείς διαρθρωτικές αδυναμίες. Σημαντικές μεταρρυθμίσεις του δικαστικού συστήματος αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό του συστήματος και στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς του, μεταξύ άλλων μέσω της αναθεώρησης του δικαστικού χάρτη, της ψηφιοποίησης και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων.

- (34) Οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των γενεσιοναργών αιτίων των βασικών προκλήσεων που εντοπίστηκαν και φαίνεται ότι είναι βιώσιμες από οικονομική και δημοσιονομική άποψη. Προβλέπεται η πραγματοποίηση μεγάλου αριθμού επενδύσεων στις ψηφιακές υποδομές για τη δημόσια διοίκηση, τόσο σε κεντρικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης. Σε συνδυασμό με ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα απλούστευσης των διαδικασιών, οι εν λόγω επενδύσεις αναμένεται να επιφέρουν διαρκή διαρθρωτική αλλαγή στη λειτουργία της διοίκησης και να αντιμετωπίσουν το υφιστάμενο χαμηλό επίπεδο ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών τόσο για τους πολίτες όσο και για τις επιχειρήσεις. Επιπλέον, οι σημαντικές ψηφιακές επενδύσεις στη φορολογική διοίκηση αναμένεται να συμβάλουν στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου και να μειώσουν τον διοικητικό φόρτο για τους φορολογουμένους. Η εισαγωγή ψηφιακών διαδικασιών και εργαλείων στο δικαστικό σύστημα, σε συνδυασμό με την κατάρτιση των δικαστών και του δικαστικού προσωπικού, θα συμβάλει στη βελτίωση της λειτουργίας των δικαστηρίων. Η πραγματοποίηση επενδύσεων στις υπηρεσίες εκπαίδευσης, κοινωνικής πρόνοιας, υγειονομικής περίθαλψης και απασχόλησης, καθώς και η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανειδίκευση του εργατικού δυναμικού, με έμφαση στις πράσινες και τις ψηφιακές δεξιότητες, αναμένεται να διασφαλίσουν την ανθεκτικότητα και να βελτιώσουν την ποιότητα των εν λόγω υπηρεσιών κρίσιμης σημασίας κατά τρόπο βιώσιμο και χωρίς αποκλεισμούς. Επίσης, σημαντικές επενδύσεις σχεδιάζονται με σκοπό τη διευκόλυνση της επίτευξης των μακροπρόθεσμων στόχων των πολιτικών για το περιβάλλον και την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, όπως στην ενεργειακά αποδοτική ανακαίνιση των κτιρίων, σε στρατηγικά έργα πράσινης αστικής ανάπλασης, σε μέτρα αποκατάστασης περιοχών που έχουν υποβαθμιστεί λόγω της χρήσης λιγνίτη, στην εγκατάσταση υποδομών φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα και σε μέτρα στήριξης της αναδάσωσης και της βιώσιμης γεωργίας.
- (35) Ο διαρκής αντίκτυπος του ΣΑΑ μπορεί επίσης να ενισχυθεί μέσω συνεργειών μεταξύ του ΣΑΑ και άλλων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (συμπεριλαμβανομένων των ταμείων της πολιτικής συνοχής και του InvestEU), ιδίως με την ουσιαστική αντιμετώπιση των βαθιά ριζωμένων εδαφικών προκλήσεων και με την προώθηση μιας ισόρροπης ανάπτυξης.

Παρακολούθηση και υλοποίηση

- (36) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο η) και το παράρτημα V κριτήριο 2.8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο ΣΑΑ είναι επαρκείς (βαθμολόγηση A) για να διασφαλίσουν την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, των οροσήμων και των στόχων, καθώς και των σχετικών δεικτών.
- (37) Στο ΣΑΑ παρουσιάζεται ένα σύστημα διαχειριστικού ελέγχου στο οποίο συμμετέχουν τέσσερις φορείς, δηλαδή η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, οι αρμόδιες υπηρεσίες των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων, οι φορείς υλοποίησης και η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ). Η γενική ευθύνη για τον συντονισμό της υλοποίησης και παρακολούθησης ανατίθεται στην πρόσφατα συσταθείσα Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών. Οι περισσότεροι φορείς υλοποίησης που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των μέτρων δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Ελλάδα θα πρέπει να θεσπίσει δεόντως το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου πριν από την υποβολή της πρώτης αίτησης πληρωμής στην Επιτροπή, προκειμένου να συμμορφωθεί προς το άρθρο 22 του εν λόγω κανονισμού. Στο ΣΑΑ παρέχεται λεπτομερής επισκόπηση των προβλεπόμενων διαδικασιών παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων.
- (38) Τα ορόσημα και οι στόχοι του ΣΑΑ της Ελλάδας αποτελούν κατάλληλο σύστημα για την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΑΑ. Είναι, ως επί το πλείστον, επαρκώς σαφή και ολοκληρωμένα ώστε να διασφαλίζεται η παρακολούθηση και επαλήθευση της ολοκλήρωσής τους. Επιπλέον, τα ορόσημα και οι στόχοι είναι συναφή και αποδεκτά, δεδομένου ότι το πεδίο κάλυψή τους αντικατοπτρίζει τον γενικό στόχο των μέτρων.

- (39) Τα ορόσημα και οι στόχοι αφορούν επίσης τα μέτρα που έχουν ήδη ολοκληρωθεί και είναι επιλεξιμά δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Προκειμένου να αιτιολογηθεί ένα αίτημα εκταμίευσης, απαιτείται η ικανοποιητική εκπλήρωση αυτών των οροσήμων και στόχων με την πάροδο του χρόνου.
- (40) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο του μηχανισμού κοινοποιείται και επιβεβαιώνεται σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του οικείου ΣΑΑ, μπορεί να ζητηθεί τεχνική υποστήριξη μέσω του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

Υπολογισμός του κόστους

- (41) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο θ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.9 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η αιτιολόγηση που παρέχεται στο ΣΑΑ σχετικά με το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι, σε μέτριο βαθμό (βαθμολόγηση B), εύλογη και βάσιμη, σύμφωνη με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και είναι ανάλογη προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

(42) Παρασχέθηκε λεπτομερής ανάλυση του κόστους ανά μέτρο, ενώ η μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους διαφοροποιείται μεταξύ των μέτρων και η προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή είναι η επικρατούσα. Όσον αφορά τη μεγάλη πλειονότητα των μέτρων, το κόστος αξιολογείται ως εύλογο, βάσιμο, οικονομικά αποδοτικό και ανάλογο. Το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι επίσης ανάλογο με τον αναμενόμενο κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο των προβλεπόμενων μέτρων, ενώ οι παρεχόμενες αιτιολογήσεις για την αξιολόγηση του κόστους είναι γενικά επαρκείς. Για περιορισμένο αριθμό αξιολογήσεων του κόστους, το κόστος υπερέβη, σε μέτριο βαθμό, το εύρος δαπανών βάσει συγκρίσιμων έργων. Η αξιολόγηση του κόστους πραγματοποιήθηκε από εξωτερικό σύμβουλο και εγκρίθηκε από το εθνικό συμβούλιο παραγωγικότητας της Ελλάδας. Τέλος, το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του ΣΑΑ συνάδει με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και είναι ανάλογο με τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

(43) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο i) και το παράρτημα V κριτήριο 2.10 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο ΣΑΑ είναι επαρκείς (βαθμολόγηση A) για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των πόρων που παρέχονται στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού και οι ρυθμίσεις αναμένεται να αποτρέψουν αποτελεσματικά τη διπλή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης. Τούτο ισχύει με την επιφύλαξη της εφαρμογής άλλων μέσων και εργαλείων για την προώθηση και επιβολή της συμμόρφωσης με το ενωσιακό δίκαιο, μεταξύ άλλων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και για την προστασία του πρϋπολογισμού της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 1).

(44) Καθορίζεται ένα επιπλέον ορόσημο που απαιτεί τη θέσπιση της νομικής εντολής της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου και τη συγκρότηση των συστημάτων διαχειριστικού και διαχειριστικού ελέγχου ώστε να μπορεί: α) να διασφαλιστεί η συλλογή δεδομένων και η παρακολούθηση της επίτευξης των οροσήμων και στόχων, β) να παρασχεθεί η δυνατότητα σύνταξης των διαχειριστικών δηλώσεων και της σύνοψης λογιστικού ελέγχου καθώς και των αιτημάτων καταβολής και γ) να καθοριστούν οι αναγκαίες διαδικασίες για τη συλλογή και την αποθήκευση των δεδομένων σχετικά με τους δικαιούχους, τους αναδόχους, τους υπεργολάβους και τους πραγματικούς δικαιούχους, σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, για το πρώτο αίτημα καταβολής έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021. Θα πρέπει να εκπονηθεί ειδική έκθεση ελέγχου σχετικά με τη συγκρότηση του συστήματος. Στην έκθεση θα πρέπει να αναλύονται τυχόν σχετικές αδυναμίες που διαπιστώθηκαν και τα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν ή πρόκειται να ληφθούν.

(45) Το σύστημα ελέγχου που ανέπτυξε η Ελλάδα είναι σχεδιασμένο κατά τρόπο συνεκτικό ώστε να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου βασίζεται σε άρτιες διαδικασίες και δομές: οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των παραγόντων που είναι αρμόδιοι για τους λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους είναι σαφείς, τα σχετικά καθήκοντα ελέγχου είναι δεόντως διαχωρισμένα και έχει διασφαλιστεί η ανεξαρτησία των παραγόντων που εκτελούν τους ελέγχους. Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου διενεργεί ελέγχους προκειμένου να διαπιστώσει αν οι φορείς υλοποίησης, οι οποίοι αναμένεται να αναλάβουν τη διαχείριση και υλοποίηση των εγκεκριμένων έργων, εφαρμόζουν διαδικασίες για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απάτης, της διαφθοράς και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των πόρων που παρέχονται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, συμπεριλαμβανομένων ρυθμίσεων που αποσκοπούν στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης από άλλα προγράμματα της Ένωσης, καθώς και στη συμμόρφωση με τους ισχύοντες κανόνες. Κάθε φορέας υλοποίησης βαθμολογείται για τον εγγενή κίνδυνο και τον κίνδυνο του ελέγχου και η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου καθορίζει τις προτεραιότητες ελέγχου βάσει την κατάταξη των κινδύνων. Η διπλή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης αποτρέπεται μέσα από αρκετά επίπεδα ελέγχων. Οι ανεξάρτητοι πιστοποιημένοι ελεγκτές θα πρέπει να ελέγχουν τους φορείς υλοποίησης που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση και διαχείριση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης είναι επιφορτισμένη με τον συνολικό συντονισμό και την παρακολούθηση του ΣΑΑ και αποτελεί το ενιαίο σημείο επαφής μεταξύ των ελληνικών αρχών και της Επιτροπής. Οι αιτήσεις πληρωμών θα πρέπει να υποβάλλονται στην Επιτροπή από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης σε εξαμηνιαία βάση, κατόπιν επαλήθευσης της επίτευξης των οροσήμων και των στόχων μέσω του συστήματος πληροφοριών διαχείρισης του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συνοδευόμενες από τη διαχειριστική δήλωση και τη σύνοψη των ελέγχων που διενεργούνται από την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου. Αναμένεται ότι οι παράγοντες που είναι αρμόδιοι για τους ελέγχους θα έχουν τη νομική εξουσία και τη διοικητική ικανότητα να ασκούν τους ρόλους και τα καθήκοντά τους.

- (46) Η Ελλάδα ανέφερε ότι αναπτύσσει ένα εργαλείο ΤΠ για τη διαχείριση και την υποβολή εκθέσεων σε ό,τι αφορά τα ορόσημα και τους στόχους προκειμένου να ανταποκριθεί στις ειδικές απαιτήσεις διαχείρισης και υποβολής εκθέσεων που περιγράφονται στο ΣΑΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Ελλάδα θα πρέπει να εφαρμόσει το μέτρο αυτό προκειμένου να συμμορφωθεί προς το άρθρο 22 του εν λόγω κανονισμού.

Συνοχή του ΣΑΑ

- (47) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και το παράρτημα V κριτήριο 2.11 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ περιλαμβάνει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), μέτρα για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και έργων δημόσιων επενδύσεων που αντιπροσωπεύουν συνεκτικές δράσεις.

(48) Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που παρουσιάζονται στο ελληνικό ΣΑΑ αλληλοσυμπληρώνονται. Βασίζονται σε ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχέδιο, το οποίο διασφαλίζει τη συνοχή του και συμβάλλει στην έξυπνη, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στο μέλλον. Οι τέσσερις κύριοι πυλώνες του ΣΑΑ, δηλαδή: α) η πράσινη μετάβαση, β) ο ψηφιακός μετασχηματισμός, γ) η απασχόληση, οι δεξιότητες και η κοινωνική συνοχή και δ) οι ιδιωτικές επενδύσεις και ο μετασχηματισμός της οικονομίας, αλληλοσυνδέονται σε μεγάλο βαθμό και αλληλοενισχύονται. Περιλαμβάνονταν μέτρα σχετικά με τον ψηφιακό μετασχηματισμό που αποτελούν βασικούς καταλυτικούς παράγοντες για την πράσινη μετάβαση και τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία της ελληνικής οικονομίας. Ομοίως, η συμπερίληψη κριτηρίων που σχετίζονται με το κλίμα και κριτηρίων βιωσιμότητας από τον πυλώνα για την πράσινη μετάβαση αναμένεται να ενισχύσει την ανάπτυξη ψηφιακών τεχνολογιών και να διευκολύνει την υλοποίηση του ψηφιακού πυλώνα. Οι στρατηγικές επενδύσεις σε ψηφιακά διακρατικά έργα και σε αναδυόμενες τεχνολογίες αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη κλίμακας και διαλειτουργικότητας. Ο τρίτος πυλώνας αναμένεται να διασφαλίσει τη δίκαιη ψηφιακή και πράσινη μετάβαση σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία δίνοντας προτεραιότητα στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας, τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και των δεξιοτήτων και την παροχή αποτελεσματικών και υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής φροντίδας. Ο τέταρτος πυλώνας έχει ως στόχο να κινητοποιήσει τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις με σκοπό την τόνωση της ανταγωνιστικότητας, τη στήριξη της παραγωγικότητας και της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ενώ ταυτόχρονα να καθορίσει τα θεσμικά πλαίσια τα οποία αναμένεται να παράσχουν τη δυνατότητα υλοποίησης της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης στην Ελλάδα.

Ισότητα

- (49) Το ΣΑΑ περιλαμβάνει μια σειρά μέτρων που αναμένεται να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών για όλες και όλους. Σε αυτά περιλαμβάνονται στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στους τομείς της απασχόλησης, των δεξιοτήτων, της υγείας και της κοινωνικής συνοχής. Μεταξύ των δικαιούχων συγκαταλέγονται μακροχρόνια άνεργοι, άτομα με αναπηρία και άστεγοι, άτομα που προέρχονται από εθνοτικές μειονότητες, μετανάστες και αιτούντες άσυλο, καθώς και άτομα που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας. Το ΣΑΑ αποσκοπεί περαιτέρω στην προώθηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά την πολυμορφία στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα, και στην ενίσχυση των μηχανισμών παρακολούθησης. Όσον αφορά την ισότητα των φύλων, το ΣΑΑ περιλαμβάνει σειρά μέτρων για την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω στοχευμένων επιδοτήσεων της απασχόλησης και προγραμμάτων αναβάθμισης δεξιοτήτων, και με την επέκταση των υποδομών προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας. Επιπλέον, πολλά άλλα μέτρα που δεν αποσκοπούν ρητά στην προώθηση των ίσων ευκαιριών περιέχουν κάποια πτυχή ισότητας. Κατά τη φάση υλοποίησης του ΣΑΑ, θα πρέπει να διασφαλιστεί η συλλογή αναλυτικών δεδομένων ανά φύλο και εθνοτικό υπόβαθρο, προκειμένου να αξιολογούνται και να παρακολουθούνται καλύτερα τα ζητήματα ισότητας.

Αυτοαξιολόγηση ασφάλειας

- (50) Το ΣΑΑ περιλαμβάνει αυτοαξιολόγηση ασφάλειας για τις επενδύσεις σε ψηφιακές ικανότητες και συνδεσιμότητα. Όσον αφορά τις επενδύσεις στη συνδεσιμότητα και συγκεκριμένα σε δίκτυα 5G, στο ΣΑΑ προσδιορίζονται τα σχετικά ζητήματα ασφάλειας και οι συναφείς κίνδυνοι, καθώς και τα μέτρα μετριασμού που θα τεθούν σε εφαρμογή για καθέναν από αυτούς βάσει των κοινών αντικειμενικών κριτηρίων που περιλαμβάνονται στην εργαλειοθήκη της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια του 5G.

Διασυνοριακά και διακρατικά έργα

- (51) Το ΣΑΑ περιλαμβάνει αρκετά διασυνοριακά και διακρατικά έργα, κυρίως στο πλαίσιο του ψηφιακού πυλώνα. Υπάρχουν επενδυτικά έργα με ψηφιακή διάσταση, όπως η επένδυση στους «διαδρόμους 5G», που αναμένεται επίσης να στηρίξει τον διασυνοριακό διάδρομο Θεσσαλονίκη-Σόφια-Βελιγράδι, και η επένδυση σε «μικρούς δορυφόρους» που αναμένεται να διασφαλίσει τη διαλειτουργικότητα με την πρωτοβουλία «Ευρωπαϊκή υποδομή κβαντικής επικοινωνίας» (EuroQCI). Επιπλέον, το επενδυτικό πρόγραμμα «Υποβρύχια καλώδια οπτικών ινών» αναμένεται να στηρίξει την εγκατάσταση υποβρύχιων καλωδίων οπτικών ινών για τη διασύνδεση της ηπειρωτικής Ελλάδας με τα νησιά της και την Κύπρο. Το ΣΑΑ περιλαμβάνει επίσης επενδύσεις σε ένα νέο σύστημα υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων για την αναβάθμιση της υφιστάμενης εθνικής υποδομής έρευνας και τεχνολογίας και για τη διασύνδεσή της με τους υπερυπολογιστές EuroHPC, καθώς και τη συγκρότηση Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και τη δικτύωσή της με παρόμοια κέντρα άλλων κρατών μελών. Το ΣΑΑ αναπτύσσει το πλαίσιο για τις ευρωπαϊκές κοινές υπηρεσίες υποδομών δεδομένων και την παροχή κεντρικών υποδομών και υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους.

Διαδικασία διαβούλευσης

- (52) Το ΣΑΑ περιλαμβάνει ειδικό τμήμα στο οποίο περιγράφεται η διαδικασία διαβούλευσης, η οποία πραγματοποιήθηκε πριν από την υποβολή του ΣΑΑ στην Επιτροπή. Στο ΣΑΑ απαριθμούνται επίσης οι συμφεροντούχοι με τους οποίους πραγματοποιήθηκε διαβούλευση μεταξύ Ιουλίου 2020 και Απριλίου 2021 και οι οποίοι υπέβαλαν τις απόψεις τους για την εκπόνησή του, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών, της βιομηχανίας και άλλων οικονομικών ενώσεων, ΜΚΟ και σημαντικών κοινωνικών εταίρων. Στο ΣΑΑ παρατίθενται, επίσης, παραδείγματα συστάσεων για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ελήφθησαν υπόψη για την εκπόνησή του. Για να εξασφαλιστεί η οικειοποίηση από τους σχετικούς φορείς, είναι ζωτικής σημασίας να συμμετέχουν όλες οι ενδιαφερόμενες τοπικές αρχές και συμφεροντούχοι, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ.

Θετική αξιολόγηση

- (53) Μετά τη θετική αξιολόγηση της Επιτροπής για το ΣΑΑ της Ελλάδας και το πόρισμα ότι το ΣΑΑ συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 και το παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να καθορίσει τις μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα που απαιτούνται για την υλοποίηση του ΣΑΑ, τα σχετικά ορόσημα, στόχους και δείκτες, καθώς και το ποσό που καθίσταται διαθέσιμο από την Ένωση για την υλοποίηση του ΣΑΑ με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής και δανειακής στήριξης.

Χρηματοδοτική συνεισφορά

- (54) Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του ΣΑΑ της Ελλάδας ανέρχεται σε 31 164 331 515 EUR. Δεδομένου ότι το ΣΑΑ συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, και, επιπλέον, το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι υψηλότερο από τη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για την Ελλάδα, η χρηματοδοτική συνεισφορά που κατανέμεται για το ΣΑΑ της Ελλάδας θα πρέπει να ισούται με το συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που διατίθεται για την Ελλάδα.
- (55) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ο υπολογισμός της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς για την Ελλάδα πρέπει να επικαιροποιηθεί έως τις 30 Ιουνίου 2022. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ποσό που δεν υπερβαίνει τη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού θα πρέπει να καταστεί διαθέσιμο για την Ελλάδα για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Εφόσον είναι αναγκαίο μετά την επικαιροποίηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει να τροποποιήσει την παρούσα απόφαση ώστε να συμπεριλάβει την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά, υπολογιζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
- (56) Επιπλέον, για τη στήριξη πρόσθετων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η Ελλάδα ζήτησε δανειακή στήριξη. Ο μέγιστος όγκος του δανείου που ζητήθηκε από την Ελλάδα δεν υπερβαίνει το 6,8 % του ακαθάριστου εθνικού της εισοδήματος το 2019 σε τρέχουσες τιμές. Το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι υψηλότερο από τη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για την Ελλάδα και τη ζητούμενη δανειακή στήριξη, συνολικά.

- (57) Η στήριξη που πρόκειται να παρασχεθεί θα χρηματοδοτηθεί από τον δανεισμό από την Επιτροπή εξ ονόματος της Ένωσης βάσει του άρθρου 5 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου¹. Η στήριξη θα πρέπει να καταβληθεί σε δόσεις αφού η Ελλάδα εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του ΣΑΑ.
- (58) Η Ελλάδα έχει ζητήσει προχρηματοδότηση ύψους 13 % της χρηματοδοτικής συνεισφοράς και 13 % του δανείου. Το εν λόγω ποσό θα πρέπει να καταστεί διαθέσιμο για την Ελλάδα με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας που προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 («συμφωνία χρηματοδότησης») και σύμφωνα με αυτήν, και της δανειακής σύμβασης που προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού («δανειακή σύμβαση»).
- (59) Η παρούσα απόφαση δεν θα πρέπει να προδικάζει την έκβαση διαδικασιών σχετικά με τη χορήγηση κονδυλίων της Ένωσης στο πλαίσιο οποιουδήποτε ενωσιακού προγράμματος πλην του μηχανισμού ή διαδικασιών οι οποίες αφορούν στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

¹ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).

Άρθρο 1

Έγκριση της αξιολόγησης του ΣΑΑ

Εγκρίνεται η αξιολόγηση του ΣΑΑ της Ελλάδας με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα στο πλαίσιο του ΣΑΑ, οι ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και υλοποίησης του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οροσήμων και στόχων και των πρόσθετων οροσήμων και στόχων που σχετίζονται με την πληρωμή του δανείου, οι σχετικοί δείκτες εκπλήρωσης των προβλεπόμενων οροσήμων και στόχων, καθώς και οι ρυθμίσεις για την παροχή πλήρους πρόσβασης της Επιτροπής στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2
Χρηματοδοτική συνεισφορά

- Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Ελλάδας χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους 17 769 942 602 EUR με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης¹. Ποσό ύψους 13 515 279 418 EUR διατίθεται για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Εάν από την επικαιροποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 προκύψει επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για την Ελλάδα ίση με ή μεγαλύτερη από το ποσό των 17 769 942 602 EUR, διατίθεται επιπλέον ποσό ύψους 4 254 663 184 EUR για νομική δέσμευση από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Εάν από την επικαιροποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 προκύψει επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για την Ελλάδα μικρότερη από το ποσό των 17 769 942 602 EUR, η διαφορά μεταξύ της επικαιροποιημένης μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς και του ποσού των 13 515 279 418 EUR διατίθεται για νομική δέσμευση σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 20 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

---

¹ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Ελλάδας στις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, που υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού.

2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης διατίθεται από την Επιτροπή στην Ελλάδα σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Ποσό ύψους 2 310 092 538 EUR διατίθεται ως πληρωμή προχρηματοδότησης, που ισούται με το 13 % της χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.
3. Η προχρηματοδότηση αποδεσμεύεται με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας χρηματοδότησης, και σύμφωνα με αυτήν. Η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται με αναλογική αφαίρεση από την πληρωμή των δόσεων.
4. Η αποδέσμευση των δόσεων σύμφωνα με τη συμφωνία χρηματοδότησης εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Ελλάδα έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του ΣΑΑ. Για να είναι επιλέξιμη για πληρωμή, η Ελλάδα ολοκληρώνει τα ορόσημα και τους στόχους το αργότερο έως τις 31 Αυγούστου 2026, με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος των νομικών δεσμεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 3
Δανειακή στήριξη

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Ελλάδας δάνειο ανώτατου ύψους 12 727 538 920 EUR.
2. Η δανειακή στήριξη διατίθεται από την Επιτροπή στην Ελλάδα σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Ποσό ύψους 1 654 580 060 EUR διατίθεται ως πληρωμή προχρηματοδότησης, που ισούται με το 13 % του δανείου. Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.
3. Η προχρηματοδότηση αποδεσμεύεται με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της δανειακής σύμβασης και σύμφωνα με αυτήν. Η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται με αναλογική αφαίρεση από την πληρωμή των δόσεων.
4. Η αποδέσμευση των δόσεων σύμφωνα με τη δανειακή σύμβαση εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι Ελλάδα έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα πρόσθετα ορόσημα και τους στόχους που καλύπτονται από το δάνειο και έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του ΣΑΑ. Για να είναι επιλέξιμη για πληρωμή, η Ελλάδα ολοκληρώνει τα πρόσθετα ορόσημα και τους στόχους που καλύπτονται από το δάνειο το αργότερο έως τις 31 Αυγούστου 2026.

Αρθρο 4

Αποδέκτης της απόφασης

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

...

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

_____

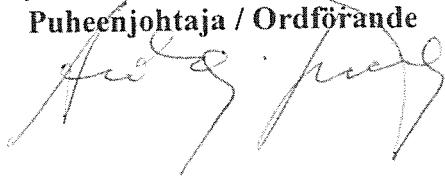
Съставено в Брюксел / Hecho en Bruselas, el
V Bruselu dne / Udfærdiget i Bruxelles, den
Geschehen zu Brüssel am / Brüssel,
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις / Done at Brussels,
Fait à Bruxelles, le / Arna dhéanamh sa Bhruiséil
Sastavljeni u Bruxellesu / Fatto a Bruxelles, addì
Briselē, / Priimta Briuselyje, / Kelt Brüsszelben,
Magħmul(a) fi Brussel, / Gedaan te Brussel,
Sporządzone w Brukseli / Feito em Bruxelas, em
Adoptat(ă) la Bruxelles, / V Bruseli / V Bruslju,
Tehty Brysselissä / Utfärdat i Bryssel den

10152/21 + ADD 1

13 -07- 2021

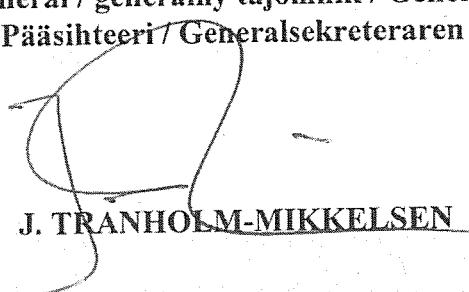
За Съвета / Por el Consejo
Za Radu / På Rådets vegne
Im Namen des Rates / Nōukogu nimel
Για το Συμβούλιο / For the Council
Par le Conseil / Thar ceann na Comhairle
Za Vijeće / Per il Consiglio
Padomes vārdā, / Tarybos vardu / A Tanács részéről
Għall-Kunsill / Voor de Raad
W imieniu Rady / Pelo Conselho
Pentru Consiliu / za Radu / Za Svet
Neuvoston puolesta / På rådets vägnar

Председател / El Presidente
Předseda / Formand
Der Präsident / eesistuja
Ο Πρόεδρος / The President
Le président / An tUachtaráin
Predsjednik / Il Presidente
Priekšsēdētājs, / Pirmininkas / Az elnök
II-President / De voorzitter
Przewodniczący / O Presidente
Președintele / predseda / Predsednik
Puheenjohtaja / Ordförande

A. ŠIRCEĻJ

Генерален секретар / El Secretario General
Generální tajemník / Generalsekretären
Der Generalsekretär / Peasekretär
Ο Γενικός Γραμματέας / The Secretary-General
Le Secrétaire général / An tArdrúna
Glavni tajnik / Il Segretario Generale
Generalsekretārs, / Generalinis sekretorius / A főtitkár
Is-Segretarju-Generali / De secretaris-generaal
Sekretarz Generalny / O Secretário-Geral
Secretarul general / generálny tajomník / Generalni sekretar
Pääsihteeri / Generalsekretäraren

J. TRANHOLM-MIKKELSEN

Предходният текст е заверено копие на оригиналата, депозиран в архивите на Генералния секретариат на Съвета в Брюксел.
El texto que precede es copia certificada conforme del original depositado en los archivos de la Secretaría General del Consejo en Bruselas.
Predchoží text je ověřeným opisem originálu uloženého v archivu Generálního sekretariátu Rady v Bruselu.
Foranstående tekst er en bekræftet genpart af originaldokumentet deponeret i Rådets Generalsekretariats arkiver i Bruxelles.
Der vorstehende Text ist eine beglaubigte Abschrift des Originals, das im Archiv des Generalsekretariats des Rates in Brüssel hinterlegt ist.
Eelnev tekst on tõestatud koopia originaalist, mis on antud hoiule nõukogu peasekretariaadi arhiivi Brüsselis
Το αντέρευτο κείμενο είναι ακριβής αντίγραφο του πρωτότυπου που είναι κοπιασθεμένο στο αρχείο της Ευρωπαϊκής Γραμματείας του Συμβουλίου στην Βρυξέλλες.
The preceding text is a certified true copy of the original deposited in the archives of the General Secretariat of the Council in Brussels.
Le texte qui précède est une copie certifiée conforme à l'original déposé dans les archives du Secrétariat Général du Conseil à Bruxelles.
Is cíp dhlíslis dheimhnithe é an téacs roimhe seo den scribhinn bhunaidh a taisceadh i gearthann Ardrúnaiocht na Comhairle sa Bhruséil.
Prethodni tekst je ovjerenja istovjetna kopija izvornika pohranjenog u arhivu Glavnog tajništva Vijeća u Bruxellesu.
Il testo che precede è copia certificata conforme all'originale depositato negli archivi del Segretariato generale del Consiglio a Bruxelles.
Šis teksts ir apliecināta kopija, kas atbilst oriģinālam, kurš deponēts Padomes Generālsektariāta arhīvos Brisele.
Pirmiav pateiktas tekstas yra Tarybos generalinio sekretoriato archyvuose Briuselyje deponuoto originalo patvirtinta kopija.
A fenti szöveg a Tanács Főtitkárságának brüsszeli irattárában letérte helyezett eredeti példány hiteles másolata.
It-test précédentí huwa kopja ēcertifikata vera ta' l-original ddépożitat fl-arkivji tas-Segretariat Generali tal-Kunsill fi Brussel.
De voorgaande tekst is het voor een sluidend gewaarmerkt afschrift van het origineel, nedergelegd in de archieven van het Secretariaat-Generaal van de Raad te Brussel.
Powyższy tekst jest kopią poświadczoną za zgodność z oryginałem złożonym w archiwum Sekretariatu Generalnego Rady w Brukseli.
O texto que precede é uma cópia autenticada do original depositado nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho em Bruxelas.
Textul anterior constituie o copie certificată pentru conformitatea cu originalului depus în arhivele Secretariatului General al Consiliului la Bruxelles.
Predchádzajúci text je overenou kópiou originálu, ktorý je uložený v archivoch Generálneho sekretariátu Rady v Bruseli.
Zgornje besedilo je overjena verodostojna kopija izvrimka, ki je deponiran v arhivu Generalnega sekretariata Sveta v Bruslju.
Edellä oleva teksti on oikeaksitodistettu jäljennös Brysselissä olevan neuvoston pääsihteeristön arkistoona talletetusta alkuperäisestä tekstillä.
Ovanstående text är en bestyrkt avskrift av det original som deponerats i rådets generalsekretariats arkiv i Bryssel.

Брюксел, Bruselas, Brusel, /Bruxelles, den
Brüssel, den Brüssel, /Brøgelsel, Brussels,
Bruxelles, Ic/An Bhrúiseál, Bruxelles,
Bruxelles, addi' Briséél, Bruiselis, Brüsszel,
Brussel, il-Brussel, /Bruksela, dnia/Bruxelas, em
Bruxelles, Brusel Bruseli, /Bryssel /Bryssel den

13 -07- 2021

За генералния секретар на Съвета на Европейския съюз
Por el Secretario General del Consejo de la Unión Europea
Za generálního tajemníka Rady Evropské unie
For Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union
Für den Generalsekretär des Rates der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri nimel
Πατ τον Γενικό Γραμματέο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Secretary-General of the Council of the European Union
Pour le Secrétaire général du Conseil de l'Union européenne
Thar ceann Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Za glavnog tajnika Vijeća Europske unije
Per il Segretario Generale del Consiglio dell'Unione europea
Europas Savienības Padomes īstenerģiekretēja vārdā
Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui
Az Európai Unió Tanácsának főtitkára nevében
Għas-Segretarju Generali tal-Kunsill tal-Unioni Europea
Voor de secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
W imieniu sekretarza generalnego Rady Unii Europejskiej
Pelo Secretário-Geral do Conselho da União Europeia
Pentru Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Za generálneho tajomníka Rady Európskej unie
Za generalnega sekretarja Sveta Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin puolesta
För generalsekreteraren för Europeiska unionens råd

Ch. Pillath
C. PILLATH
Directeur général

